

**ANDRA DÖVSTUMSKOLDISTRIKTETS
SKOLA I VÄXJÖ.**

BIBLIOTEKET
Dövstumskolan, Örebro.

SKOLSTYRELSENS BERÄTTELSE

AVGIVEN DEN 4 JUNI 1930

JÄMTE

REDOGÖRELSE

för verksamheten vid

DISTRIKTETS DÖVSTUMSKOLA

läsåret 1929—1930

av

IVAR M. INGVARSSON,

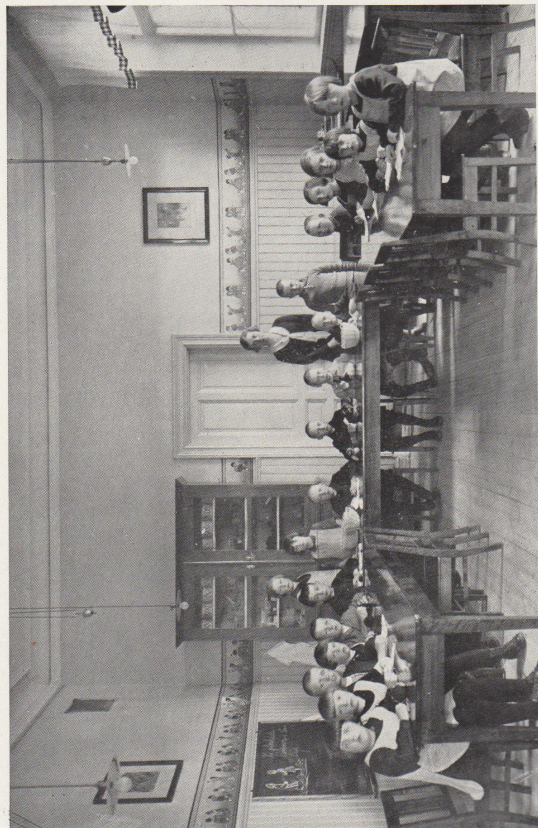
skolans föreståndare

samt

**Dövstumprästens ämbetsberättelse och Redogörelse
för föreläsningsverksamheten bland distriktets
dövstumma**

1 juli 1929—30 juni 1930

VÄXJÖ 1930
SMÅLANDSPOSTENS BOKTR. A.-B.

Kindergårtsarbete.

ANDRA DÖVSTUMSKOLDISTRIKTETS SKOLA I VÄXJÖ.

SKOLSTYRELSENS BERÄTTELSE

AVGIVEN DEN 4 JUNI 1930

JÄMTE

REDOGÖRELSE

för verksamheten vid
DISTRIKTETS DÖVSTUMSKOLA

läsåret 1929—1930

av

IVAR M. INGVARSSON,

skolans föreståndare

samt

Dövstumprästens ämbetsberättelse och Redogörelse
för föreläsningsverksamheten bland distriktets
dövstumma

1 juli 1929—30 juni 1930

VÄXJÖ 1930
SMÅLANDSPOSTENS BOKTR. A.-B.

Skolstyrelsen.

Valda av Kalmar läns norra landsting:

Ledamot: Oscar E. Petersson, Lantbrukare. Adr. Rödmosa, *Virserum*. (1928—1931).

Suppleant: O. G. Andersson, Landstingsman. Adr. *Virserum*. (1928—1931).

Valda av Kalmar läns södra landsting:

Ledamot: J. O. Svensson, Kontraksprost. Adr. *Runsten*. (1930—1933).

Suppleant: John V. Jonsson, Landstingsman. Adr. *Nybro*. (1930—1933).

Valda av Jönköpings läns landsting:

Ledamöter: C. J. Jonsson, Riksdagsman, inneh. av G. M. för medborgerlig förtj., *vice ordförande*. Adr. Mörkhult, *Klevshult*. (1930—1933).

G. H. Rudin, Fabrikör. Adr. *Holsbybrunn*. (1928—1931).

Suppleanter: E. Fast, Riksdagsman. Adr. *Nässjö*. (1928—1931).

K. Bäckstrand, Folkskollärare. Adr. *Nässjö*. (1928—1931).

Valda av Kronobergs läns landsting:

Ledamot: G. Albert Göthe, Direktör, RVO, *ordförande*. Adr. *Värjö*. (1929—1932).

Suppleant: C. Samuelsson, Handlande. Adr. *Vislanda*. (1929—1932).

Sekreterare och räkenskapsförare:

S. Fridén, f. d. Föreståndare, RVO. Adr. *Värjö*.

Till Kungl. Ecklesiastikdepartementet.

Jämlikt i Lag angående dövtumundervisningen givna föreskrifter får skolstyrelsen i Andra dövtumskoldistriktet härmed avgiva berättelse om dövtumundervisningens anordning och utveckling inom distriktet jämte därtill hörande angelägenheter under läsåret 1929—1930 med bifogande av skolföreståndarens årsredogörelse, dövtumprästens i distriktet ämbetsberättelse och redogörelse för föreläsningsverksamheten bland distriktets dövtumma samt sammandrag av räkenskaperna för sistförflutna kalenderår.

Antalet vid distriktets skola undervisade barn utgjorde vid läsårets början 53, varav 25 gossar och 28 flickor. En flicka har vid höstterminens slut utskrivits, och en gosse och en flicka ha under pågående läsår intagits i skolan, varför lärjungeantalet vid läsårets slut utgör 54. Av lärjungarna äro 11 från Kalmar läns norra, 7 från Kalmar läns södra landstingsområde, 21 från Jönköpings län och 15 från Kronobergs län. Skolan är anordnad som internat.

För den teoretiska undervisningen voro vid läsårets början anställda förutom skolföreståndaren 5 ordinarie lärare och lärarinnor samt 1 e. o. lärarinna. Ett antal veckotimmar har därjämte under läsåret måst uppehållas såsom timtjänstgöring.

Gymnastikundervisningen har handhåfts av en av skolans lärare för de större gossarne; för flickorna och de mindre gossarne har denna undervisning uppehållits av tvenne lärarinnor.

Trenne yrkeslärare och en lärarinna i kvinnligt handarbete äro anställda vid skolan för undervisning i praktiskt arbete. Barnen i intagningsavdelningen ha under en lärarinnas

ledning övats i kindergartenarbeten. Hushållet förestås av en husmoder, som jämväl meddelar undervisning i huslig ekonomi.

En avlönad läkare har haft tillsyn över hälso- och sjukvården, och lärjungarna erhålla tandvård på skolans bekostnad.

Den för år 1930 fastställda inkomst- och utgiftsstaten slutar på 138,000 kronor. 13,250 kronor ha innevarande budgetår erhållits såsom statsbidrag för 53 elever.

Den vid skolan anställda ordinarie och extra ordinarie lärarepersonalen, skolans husmoder och dövstumprästen inom distriktet äro delaktiga i Statens pensionsanstalt.

Rörande skolans ekonomiska förvaltning under år 1929 får styrelsen hänvisa till nedanstående redogörelse för de vid skolan fästa donationsmedlens användning och donationernas ställning vid nämnda års slut samt till bifogade räkenskapsammandrag och revisionsberättelse.

Redovisning av donationsmedel.

Jämlikt Kungl. brevet av den 14 februari 1896 får styrelsen lämna föreskriven redogörelse för användningen av Andra dövstumskoldistriktet under år 1929 tillfallna ränteandelar av donationsmedel.

A. F. d. Allmänna institutets för dövstamma donationsmedel.

Backmanska stiftelsen.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Balans från 1928	Kr. 788—	
okt.	3. Från Kungl. statskontoret ..	» 544—	
sept. 25.	Understöd åt föräldrar till dövstamma barn	»	450—
dec. 31.	Till framtida användning ..	»	882—
	Summa kronor	1332—	1332—

Eva Qveckfelts donationsfond.

Under år 1929 ha inga räntemedel från denna fond influ-
tit, och någon behållning från föregående redovisning finnes
icke heller.

Anna Helena Dimanders donationsfond.

Beträffande denna fond gäller detsamma som anförts rörande Eva Qveckfelts donationsfond.

J. Godlunds donationsfond.

		Debet.	Kredit.
1929 nov.	6. Från Kungl. statskontoret ..	Kr. 43 80	
	» 16. Stipendiet tilldelat eleven i 7:de kl. Georg Nilsson och insatt i postsparbanken	»	43 80
	Summa kronor	43 80	43 80

Wilh. Davidssons understödsfond.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Balans från 1928	Kr. 57 14	
okt.	3. Från Kungl. statskontoret »	28 57	
»	12. Utdelat understöd		57 —
dec.	31. Till framtida användning .. »		28 71
	Summa kronor	85 71	85 71

Johan Hofgrens donationsfond.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Balans från 1928	Kr. 135 46	
okt.	3. Från Kungl. statskontoret »	34 32	
dec.	31. Till inköp av en symaskin »		120 —
»	31. Till framtida användning »		49 78
	Summa kronor	169 78	169 78

Till fri disposition stående donationsmedel.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Balans från 1928	Kr. 650 56	
juni	3. Premier vid årsexamen .. »		130 —
okt.	3. Från Kungl. statskontoret.. »	1179 01	
»	12. Understöd åt utgångselever »		1050 70
nov.	10. Anslag till Ny tidning för Sveriges dövstumma »		200 —
»	10. Anslag till böcker för dövstumma		10 76
dec.	31. Anslag till föreläsningar för dövstumma		35 30
»	31. Till framtida användning.. »		402 81
	Summa kronor	1829 57	1829 57

B. Dövstumminstitutets i Hjärted donationsfonder.

Sandbergs fond 2000 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Upplupna räntemedel....	Kr. 2330 84	
dec.	31. Ränta under år 1929 .. »	177 89	
»	31. Saldo till 1930		2508 73
	Summa kronor	2508 73	2508 73

Martinssons fond 1500 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Upplupna räntemedel....	Kr. 1749 53	
dec.	31. Ränta under år 1929 »	133 56	
»	31. Saldo till 1930		1883 09
	Summa kronor	1883 09	1883 09

Engmans fond 1000 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Upplupna räntemedel....	Kr. 1096 57	
dec.	31. Ränta under år 1929 »	86 13	
»	31. Saldo till 1930		1182 70
	Summa kronor	1182 70	1182 70

Beronius fond 5000 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Upplupna räntemedel....	Kr. 5873 91	
dec.	31. Ränta under år 1929 »	446 70	
»	31. Saldo till 1930		6320 61
	Summa kronor	6320 61	6320 61

Kylanders fond 8000 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Upplupna räntemedel.... Kr.	9356 90	
dec.	31. Ränta under år 1929..... »	712 82	
»	31. Saldo till 1930 »		10069 72
Summa kronor		10069 72	10069 72

Tryséns fond.

Denna fond förvaltas av "prästerskapet och kyrkovårdarna i Tryserums socken".

		Debet.	Kredit.
1929 jan.	1. Saldo från 1928 Kr.	2 98	
dec.	31. Ränta under 1929 »	08	
»	31. Saldo till 1930 »		3 06
Summa kronor		3 06	3 06

C. De äldre dövsstummas fond 10000 kronor.

		Debet.	Kredit.
1929 dec.	21. Ränta under år 1929 Kr.	408 96	
»	21. Utdelade understöd »		408 96
Summa kronor		408 96	408 96

Till Kalmar läns norra, Kalmar läns södra, Jönköpings läns och Kronobergs läns landsting.

Skolstyrelsen i Andra dövsstumskoldistriktet får härmed för landstingen framlägga dels berättelse över förvaltningen av dövsstumskolans angelägenheter under den tid, som förflutit, sedan förra berättelsen den 5 juni 1929 avgavs jämte revisionsberättelse för år 1929, dels styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931.

Till berättelsen är fogad redogörelse för skolans verksamhet under läsåret 1929—1930, avgiven av skolans föreståndare, samt dövsstumprestens inom distriktet ämbetsberättelse, och redogörelse för föreläsningsverksamheten bland distriktets dövsstumma för tiden 1 juli 1929—30 juni 1930.

Revision.

Av Landstingen utsedda revisorer för granskning av skolstyrelsens räkenskaper och förvaltning för år 1929 sammanträdde i Växjö den 4 juni detta år och avgävo därvid närslutna revisionsberättelse. Med anledning därav får skolstyrelsen hemställa,

att Landstingen behagade yttra sig angående revisorernas förslag om ansvarsfrihet för 1929 års förvaltning, samt

att Landstingen, jämlikt § 10 i lagen angående dövsstumundervisningen ville utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning av innevarande års räkenskaper och förvaltning.

Sammandrag av Andra dövstumskoldistriktets räkenskaper för år 1929 jämte revisions- berättelse.

Den 4 juni 1930 inställde sig undertecknade revisorer i Andra dövstumskoldistriktets skola i Växjö för granskning av 1929 års räkenskaper och förvaltning, och få vi efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse:

Ingående Balans.			
<i>Tillgångar:</i>			
Inventarier	16,699 62		
Fastigheten och tomten	729,000 —		
Jönköping läns landsting	2,555 92		
Kalmar läns norra landsting	2,392 47		
Skandinaviska Kreditaktiebolaget	1,322 54		
Engångsavgift för familjepension, förskotterad	460 —	752,430 55	
<i>Skulder:</i>			
Kronobergs läns landsting	2,222 16		
Kalmar läns södra landsting	123 36		
Backmanska stift. fond	788 —		
Vilh. Davidsons fond	57 14		
Joh. Hofgrens fond	135 46		
Till fri disp. stående räntemedel	650 56		
Stipendium åt provårselev	315 —		
Saldo den 31 december	1,951 03		
Ingående behållning	746,187 84	752,430 55	
<i>Inkomster:</i>			
Statsbidrag	13,250 —		
Räntor	1,427 58		
Trädgården	402 17		
Kronobergs läns landsting	29,319 66		
Jönköpings läns landsting	42,984 95		
Kalmar läns södra landsting	25,601 40		
Kalmar läns norra landsting	17,502 60	130,488 36	

<i>Utgifter:</i>			
Förvaltningskostnader	1,684 52		
Löner	52,830 25		
Hushållskostnader	12,491 16		
Beklädnad	5,116 21		
Bränsle	8,456 83		
Belysning	1,860 68		
Vattenavgift	427 60		
Sjukvård och medicin	2,046 47		
Elevernas resor	1,561 70		
Inköp och underh. av invent. och skolm.	6,350 55		
Tvätt och renhållning	909 32		
Omkostnader å fastigheten	8,553 89		
Diverse utgifter	4,739 93		
Statens pensionsanstalt	1,703 80		
Distriktets utg. för dövtumpastorn	10,404 45		
Föreläsningar för dövtumma	250 —		
Dyrtidstillägg	11,101 —	130,488 36	
<i>Utgående Balans:</i>			
<i>Tillgångar:</i>			
Inventarier	16,699 62		
Fastigheten och tomten	729,000 —		
Kalmar läns norra landsting	1,156 77		
Skandinaviska Kreditaktiebolaget	1,486 02		
Engångsavg. f. familjepension, förskotterad ..	400 —		
Engångsavg. för pension för dövtumpräst och husmodersbefattn., förskotterad ..	6,622 80	755,365 21	
<i>Skulder:</i>			
Kronobergs läns landsting	4,386 80		
Jönköpings läns landsting	405 95		
Kalmar läns södra landsting	1,901 36		
Backmanska stift. fond	882 —		
Vilh. Davidsons fond	28 71		
Joh. Hofgrens fond	49 78		
Till fri disp. stående räntemedel	402 81		
Saldo den 31 december	1,119 96		
Behållning i fastigheter och inventarier ..	746,187 84	755,365 21	

Då revisorerna funnit räkenskaperna omsorgsfullt förda och fullständigt verifierade samt ingen anledning till anmärkning förekommit, få vi föreslå, att vederbörande landsting måtte bevilja skolstyrelsen i Andra döfstumskoldistriktet full och tacksam ansvarsfrihet för 1929 års räkenskaper och förvaltning.

Växjö den 4 juni 1930.

A. Flink.

Revisor för Kalmar läns Södra landsting.

A. G. Carlson.

Revisor för Kalmar läns Norra landsting.

Carl S. Johansson.

Revisorer för Jönköpings läns landsting.

Gottfr. Svärd.

Edvard G. Fr. Linnell.

Revisor för Kronobergs läns landsting.

Fastigheten.

Sedan förra årets berättelse avgavs ha följande reparations- och underhållsarbeten utförts å skolans fastighet: omläggning av samtliga icke tidigare omlagda elektriska belysningsledningar i östra flygelns källare samt i jordvåningen, inläggning av linoleummattor i båda sovrumsavdelningarna samt i sjukrumskorridoren, målning av taket i en sovsal, en sovrumskorridor och 4 bostadsrum, tapetsering av 4 rum, inläggning av cementgolv i västra flygelns källargång, inredande av tvenne borstrum på flygelvindarna samt diverse smärre reparationer å väggar och tak. Tvenne nedstigningsbrunnar ha anbringats i avloppsledningen.

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1931.

Vid framläggande av nedanstående förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästkommande år, får styrelsen i korthet anföra följande:

På grund av äldre lärares avgång minskas lönestaten med 900 kronor. Anslaget till kindergartenundervisning har styrelsen ansett sig böra höja med 50 kronor till 300 kronor. Det beräknade anslaget till dyrtidstillägg åt befattningshavare har minskats med 500 kronor.

Med hänsyn till fastighetens ålder och därav följande behov av underhåll finner styrelsen sig nödsakad att till bestridande av nödiga reparationsarbeten även för nästa år upptaga ett anslag av 6,000 kronor.

I övriga delar överensstämmer förslaget till utgiftsstat för år 1931 med det av landstingen för innevarande år antagna.

Inkomst- och utgiftsstat för år 1931.

Utgifter.	1930	1931
Lön 6,000 kr. jämte bostad, värme och belysning till föreståndaren.....	6,000 —	6,000 —
» 4,000 kr. jämte tre ålderstillägg 1,500 kr. till en ord. lärare	5,500 —	5,500 —
» 4,000 kr. till en ord. lärare	4,000 —	4,000 —
» 3,500 kr. till en e. o. lärare	3,500 —	3,500 —
» till en timlärare	2,000 —	2,000 —
» 3,300 kr. till en var av tre ord. lärarinnor	10,800 —	9,900 —
» 3,000 kr. till en e. o. lärarinna..	3,000 —	3,000 —
» till en slöjdlärarinna jämte bostad och kosthåll	1,380 —	1,380 —
» till en var av två vårdarinnor 1,080 kr. jämte bostad och kosthåll....	2,160 —	2,160 —
» till sjuksköterska, tillika biträdande lärarinna i sömnad, jämte bostad och kosthåll	1,080 —	1,080 —
» till tre slöjd- och yrkeslärare	3,677 50	3,677 50
» till husmoder 1,200 kr. samt ett ålderstillägg 300 kr. jämte bostad och kosthåll	1,500 —	1,500 —
Transport		43,697 50

	1930	1931
Transport		43,697 50
Lön till fem tjänarinnor	3,000 —	3,000 —
» till maskinist jämte bostad med värme och belysning	2,800 —	2,800 —
» till trädgårdsdräng jämte bostad och kosthåll	1,080 —	1,080 —
Arvode för undervisning i gymnastik	600 —	600 —
Arvode för kindergartenundervisning ..	250 —	300 —
Arvode för undervisning i trädgårds-skötsel	100 —	100 —
Hushållskostnad för 54 elever å 210 kr. pr skolår	11,760 —	11,340 —
Hushållskostnad för slöjdlärarinna, 2 vårdarinnor, sjuksköterska, husmoder, trädgårdsdräng och fem tjänarinnor (11 personer) å kr. 1: 50 pr dag ..	6,022 50	6,022 50
Beklädnad för 54 elever å 120 kr. ...	6,720 —	6,480 —
Bränsle	10,000 —	10,000 —
Avgift för belysning och elektrisk kraft ..	2,000 —	2,000 —
» » vatten	500 —	500 —
Sjukvård och medicin	1,600 —	1,600 —
Kostnad för elevernas resor till och från skolan	2,000 —	2,000 —
Inköp och underhåll av skolans inventarier och undervisningsmateriell ..	3,000 —	3,000 —
Tvätt och renhållning	1,600 —	1,600 —
Förvaltningskostnader (resekostnad för styrelsens ledamöter och revisorer, arvode till sekreterare och räkenskapsförare m. m.)	2,700 —	2,700 —
Fastighetens underhåll och reparationer ..	6,000 —	6,000 —
Anslag till pensionsavgifter för lärare, dövtumpräst och husmoder	2,250 —	2,250 —
Anslag till lön åt dövtumprästen 5,700 kr. jämte tre ålderstillägg å 600 kr.	7,500 —	7,500 —
Anslag till konfirmationsundervisning ..	150 —	150 —
» till rese- och traktamentsersättning för dövtumprästen ..	3,500 —	3,500 —
» till föreläsningar för dövtumma ..	250 —	250 —
Transport		118,470 —

	1930	1931
Transport		118,470 —
Dyrtidstillägg för år 1931 åt lärarpersonalen efter samma grunder som för befattningshavare i statens tjänst med oreglerade resp. reglerade (för dövtumprästen) löner	14,500 —	14,000 —
Understöd åt f. d. vårdarinnan E. Anderssen	300 —	300 —
Tilläggs pension åt f. d. lärarinnan L. Lindegren	500 —	500 —
Diverse utgifter	2,720 —	2,730 —
Summa kronor		136,000 —
Inkomster.		
Statsbidrag för 54 elever	14,000 —	13,500 —
» för dövtumprästen	2,000 —	2,000 —
Brist som bör av landstingen fyllas ..	122,000 —	120,500 —
Summa kronor		136,000 —

Av ovanstående 120,500 kronor belöper efter folkmängden inom de skilda landstingsområdena på:

Kalmar läns norra landsting, beräknat efter ett invånarantal av 94,195	Kr. 18,347: 62
Kalmar läns södra landsting, beräknat efter ett invånarantal av 137,328	» 26,749: 24
Jönköpings läns landsting, beräknat efter ett invånarantal av 230,958	» 44,986: 74
Kronobergs läns landsting, beräknat efter ett invånarantal av 156,155	» 30,416: 40
Summa kronor 120,500: —	

Val av ledamöter i nämnd.

För den händelse att landstingen skulle stanna i olika beslut angående dövstumskolans ovan intagna förslag till utgiftsstat för år 1931, "skall frågans avgörande hänskjutas till en nämnd", och hemställer skolstyrelsen:

att landstingen behagade utse ledamöter i sådan nämnd, som omförmäles i § 9 av lagen angående dövstumundervisningen.

Växjö den 4 juni 1930.

G. Albert Göthe.

J. O. Svensson.

C. J. Jonsson.

G. H. Rudin.

Oscar E. Petersson.

Dövstumskolan i Växjö

Redogörelse för läsåret 1929—1930

av

IVAR M. INGVARSSON

Skolans föreståndare.

Gymnastikövningar, omväxlande med fria lekar, ha till för de större gossarna av läraren A. Österlund torsdag, onsdag, fredag och lördag kl. 10.25—10.55 f. m. De större flickornas gymnastikövningar ha till av lärarinnan E. Sjölén måndag och torsdag kl. 10.25—10.55 f. m., onsdag och fredag kl. 9.55—10.25 f. m. Läs- och skrivskoleklassens 32 flickor ha handlett av lärarinnan S. Nilsson under veckorna måndag, tisdag, torsdag och fredag kl. 9.55—10.25 f. m. Veckorna vilken har varje lärjungas en halvtimmes lektionsarbete.

Undervisning i skrift och räkning har medletid 2 eftermiddagar i veckan. I veckorna vilken har en undervisning mindre gossar undervisas av läraren S. Nilsson av undervisning större gossar kl. 4.30—5.00 p. m. Lärarinnan S. Nilsson, skomakeri och livsallt handarbete har styck kl. 5.15—5.45

Lärotiden.

Höstterminen började den 17 augusti och avslutades med förhör inför skolstyrelsen den 20 december. Vårterminen tog sin början den 10 januari och avslutas med offentlig examen den 4 juni. Läsåret har alltså omfattat 38 veckor och 6 dagar.

Under läsåret har undervisningen varit inställd den 16 oktober, den 12 februari och den 1 maj samt en vecka vid påsk. Tre dagar har undervisningen varit inställd mellan kl. 11,20 f. m. och 2 e. m. för promenad och sportövningar.

Den dagliga undervisningen i bokliga ämnen har pågått 5 lektionstimmar, nämligen kl. 8—9,50 f. m. samt kl. 11,20 f. m.—2 e. m. med 10 minuters rast mellan tvenne på varandra följande lektionstimmar.

Kl. 6,15—7 e. m. alla läsdagar ha lärjungarna under tillsyn av lärare eller lärarinna varit sysselsatta med läxläsning eller skriftliga arbeten.

Gymnastikövningar, omväxlande med fria lekar, ha letts för de större gossarna av läraren A. Österlund tisdag, onsdag, torsdag och lördag kl. 10,25—10,55 f. m. De större flickornas gymnastikövningar ha letts av lärarinnan E. Sjölin måndag och torsdag kl. 10,25—10,55 f. m., onsdag och lördag kl. 9,55—10,25 f. m. Intagningsklassens lärjungar ha handletts av lärarinnan S. Malmer under höstterminen och lärarinnan E. Sjölin under vårterminen måndag, tisdag, torsdag och fredag kl. 9,55—10,25 f. m. — Varannan vecka har varje lärjunge erhållit ett varmt bad.

Undervisning i slöjd och hantverk har meddelats 5 eftermiddagar i veckan. I träslöjd och snickeri har en avdelning mindre gossar undervisats kl. 3—4,20 e. m. och en avdelning större gossar kl. 4,30—6 e. m. Undervisningen i skrädderi, skomakeri och kvinnligt handarbete har pågått kl. 3,15—5,15

e. m. med avbrott för rast och mellanmål kl. 4,20—4,30 e. m.
Barnen i första klassen ha sysselsatts med kindergårtsarbeten kl. 3,15—4,20 e. m.

Under höst och vår ha de större gossarne jämväl varit sysselsatta med trädgårdsarbete.

Flickorna i sjätte och åttonde klasserna, fördelade på två avdelningar, ha under husmoderns ledning deltagit i hushållsgöromål, varje avdelning två hela dagar varannan vecka. — Lördagseftermiddagarna ha varit fria från undervisning.

Sön- och helgdagar hava de lärjungar, som deltagit i kristendomsundervisningen, varit samlade till en kortare andaktsstund.

Lärjungarna.

Antalet lärjungar utgjorde vid läsårets början 53. Vid vårterminens slut utgör elevantalet 54, varav 26 gossar och 28 flickor.

Med hänsyn till såväl lärjungarnas begåvning som deras förmåga att tillgodogöra sig tal- och avläseundervisning ha lärjungarna vid undervisningen varit uppdelade i en tal- och en skriv-teckenavdelning. I tal-avdelningen undervisas 49 lärjungar och i skriv-teckenavdelningen 5 lärjungar.

Tal-avdelningen har omfattat 4 årsklasser, fördelade på 6 klassavdelningar, och skriv-teckenavdelningen 2 årsklasser med en klassavdelning.

Lärjungarnas fördelning efter de olika landstingsområdena är följande:

Från Kalmar läns norra landstingsområde ..	11 elever,
„ „ „ „ södra „ ..	7 „
„ Jönköpings län	21 „
„ Kronobergs „	15 „
Summa	54 elever.

Fördelade på åldergrupper komma på

1913	års	åldersgrupp		3	elever,
1914	"	"		1	elev,
1915	"	"		6	elever,
1916	"	"		5	"
1917	"	"		7	"
1918	"	"		2	"
1919	"	"		9	"
1920	"	"		10	"
1921	"	"		9	"
1922	"	"		2	"

Summa 54 elever.

Lärjungarnas medelålder inom resp. klassavdelningar utgjorde vid läsårets början:

Första talklassen A.	8 ⁸ / ₁₂ år,
” ” B.	8 ⁷ / ₁₂ ”
Tredje ” A-B.	10 ”
Femte ” A.	11 ¹¹ / ₁₂ ”
” ” B.	14 ”
Sjunde ” A-B.	14 ¹¹ / ₁₂ ”
Första skrivteckenklassen	9 ¹¹ / ₁₂ ”
Tredje ”	11 ¹ / ₁₂ ”

Den intellektuella begåvningen hos skolans lärjungar är följande:

Gott	begåvade äro	9	lärjungar		16,7	%
Medelgott	" "	20	"		37	"
Svagt	" "	19	"		35,2	"
Sinnesslöa	" "	6	"		11,1	"

Enligt uppgifter i intagningshandlingarna äro 39 av eleverna födda döva, 7 ha blivit döva under första, 7 under andra och 1 under tredje levnadsåret. 32 av lärjungarna kunna icke medelst hörseln uppfatta språklyd, 9 ha vokalhörsel och 13 ha ordhörsel eller därutöver.

Vid slöjd- och hantverksundervisningen har lärjungarnas fördelning varit följande:

I träslöjd ha övats 3, i snickeri 4, i skomakeri 3 och i skradderi 5 gossar. En gosse har på grund av svag kropps-konstitution fått deltaga i kvinnligt handarbete. De mindre flickorna ha övats i stickning och sömnad, de större därjämte i vävning. Lärjungarna i första klassen ha sysselsatts med kindergartnarbeten.

Lärarepersonalen

och dess på läs- och arbetsordningen upptagna vecko-tjänstgöring.

I. M. Ingvarsson, fil. kand., skolans föreståndare, har undervisat uti sjunde talklassen A—B i modersmålet 14 t.r.; i räkning 4 t.r.; uti femte talklassen A i räkning 4 t.r.; i naturkunnighet 2 t.r.; uti tredje talklassen A—B i räkning 4 t.r. samt från och med den $\frac{17}{9}$ uti skriv-tecken-avd. i modersmålet 2 t.r.; summa 28 resp. 30 t.r.

J. M. Sandberg, ordinarie lärare, har undervisat uti femte talklassen B i modersmålet 18 t.r.; i kristendom 4 t.r.; i naturkunnighet 2 t.r.; uti sjunde talklassen A—B i naturkunnighet 2 t.r.; i geografi 2 t.r.; uti skriv-tecken-avdelningen, tredje klassen, i modersmålet 2 t.r.; summa 30 t.r. — Tjänstledig för sjukdom $\frac{10}{1}$ — $\frac{31}{1}$, $\frac{10}{3}$ — $\frac{22}{3}$.

I. Malmer, ordinarie lärare, har undervisat uti första talklassen B under höstterminen i modersmålet 18 t.r.; i räkning 4 t.r.; i ritning 2 t.r. samt sysselsatt barnen med lekar och promenader 3 t.r.; summa 27 t.r.; under vårterminen i modersmålet 24 t.r.; i räkning 4 t.r. samt i ritning 2 t.r.; summa 30 t.r. — Tjänstledig för sjukdom $\frac{14}{12}$ — $\frac{20}{12}$.

Maria von Friesen, ordinarie lärarinna, har undervisat uti skriv-tecken-avdelningen, första och tredje klasserna, i modersmålet 24 t.r.; i räkning 4 t.r.; uti femte talklassen B i modersmålet 2 t.r.; summa 30 t.r. — Tjänstledig för sjukdom $\frac{9}{9}$ — $\frac{16}{9}$, vilken dag hon avgick med döden.

Svea Malmer, ordinarie lärarinna, har undervisat uti tredje talklassen i modersmålet 24 t.r.; i ritning 2 t.r.; uti femte

talklasserna A och B i ritning 2 t.r.; uti sjunde talklassen A—B i ritning 2 t.r.; summa 30 t.r. Dessutom under höstterminen lett gymnastikövningarna i en avd. 4 lektioner i veckan. — Tjänstledig för enskilda angelägenheters vårdande $\frac{17}{2}$ — $\frac{20}{3}$.

Anna Johanson, ordinarie lärarinna, har undervisat uti första talklassen A under höstterminen i modersmålet 18 t.r.; i räkning 4 t.r.; i ritning 2 t.r. samt sysselsatt barnen med lekar och promenader 3 t.r.; summa 27 t.r.; under vårterminen i modersmålet 24 t.r.; i räkning 4 t.r.; i ritning 2 t.r.; summa 30 t.r.; dessutom lett kindergartnövningar 5 lektioner i veckan.

Ebba Sjölin, e. o. lärarinna, har undervisat uti femte talklassen A i modersmålet 18 t.r.; i kristendom 4 t.r.; uti skriv-tecken-avdelningen i ritning 2 t.r.; under tiden t. o. m. $\frac{19}{9}$ biträtt vid undervisningen uti första talklassen A i modersmålet 3 t.r. och uti första talklassen B 3 t.r.; har fr. o. m. den $\frac{17}{9}$ undervisat uti skriv-tecken-avdelningen i modersmålet 2 t.r.; i räkning 4 t.r.; summa 30 t.r.; dessutom under höstterminen lett en gymnastikavdelning 4 lektioner i veckan och under vårterminen två avdelningar 8 lektioner i veckan.

K. A. Österlund, timlärare, har undervisat uti sjunde talklassen A—B i kristendom 4 t.r.; i svensk historia 2 t.r.; uti femte talklassen B i räkning 4 t.r.; uti skriv-tecken-avdelningen i modersmålet under tiden till den $\frac{17}{9}$ 3 t.r.; fr. o. m. den $\frac{17}{9}$ till höstterminens slut 16 t.r.; under vårterminen 20 t.r. Dessutom lett övningarna i en gymnastikavdelning 4 lektioner i veckan.

Agnes Broman, handarbetslärarinna, har undervisat flickorna 10 t.r. i handslöjd, därvid biträdd av vårdarinnan *Selma Jonsson*. Undervisning i vävnad har meddelats av vårdarinnan *Sigrid Svensson*.

Greta Gustafsson, husmoder, har undervisat de större flickorna i matlagning och huslig ekonomi 2 dagar varannan vecka.

C. M. Rosberg, snickaremästare, har undervisat i pedagogisk träslöjd och snickeri 15 t.r.

J. Lindahl, skomakaremästare har undervisat i skomakeri 10 t.r.

G. A. Pettersson, skräddaremästare, har undervisat i skrädderi 10 t.r.

Läraren Johan Ingemar Malmer, född den 17 juni 1901 i Starrkärrs församling, Älvsborgs län, avlade studentexamen i Lund 1920, folkskollärarexamen i Växjö 1921 och efter provår i Lund dövstumlärarexamen å Manilla 1926.

Tjänstgjorde som vik. folkskollärare i Höganäs ht. 1921, i Malma, Skaraborgs län, vt. 1923, i Vansbro, Kopparbergs län, läsåret 1923—1924. E. o. lärare vid Manilla dövstumskola, Stockholm, ht. 1926, ord. lärare vid 3:dje distriktets dövstumskola i Lund $\frac{1}{1}$ 1927— $\frac{31}{7}$ 1929, lärare vid Hantverksskolan för dövstumma å Råbylund, Lund, ht. 1927—vt. 1929 och vid Lantbruksskolan för dövstumma å Råbylund läsåret 1928—1929, ord. lärare vid 2:dra distriktets dövstumskola i Växjö sedan den $\frac{1}{8}$ 1929. — Studerade under tre veckor sommaren 1928 undervisningen vid dövstumskolorna i Köpenhamn. — Genomgick slöjdkurs å Nääs sommaren 1924, kurs i experimentell psykologi vid Lunds universitet sommaren 1926, kurser i talteknik för dövstummlärare H. Bering-Liisberg, Köpenhamn, somrarna 1928—1929.

Efter endast några dagars sjukdom avled den 16 september lärarinnan Maria von Friesen i en ålder av 58 år. Fröken von Friesen, som varit anställd vid distriktets skola sedan höstterminen 1895, hade alltså vid sitt fränfalle under sammanlagt 34 år verkat i skolans tjänst. — Frid över hennes minne!

Genomgångna lärokurser.

A. Talavdelningen.

Första klassen A.

Intagningsklass.

Lärare: Johanson, Sjölin.

Modersmålet (Johanson höstterminen 18 t.r., vårterminen 24 t.r.).

Följande ord och satser ha artikulerats: bada, mamma, bä (får), bak, bo, vas, fat, mat, båt, våt, bok, fot, väva, sova, vaggas, få, vi, bio, man, banan, våg, gå, hatt, fem, falla, ont, dam, månen, ett, bil, boll, tak, äta, apa, lat, pappa, aj, ja, nej, fy, fel, tant, tack, ram, rätt. Det är fel. Det är rätt. Ivar. Ivar är lat. Maj, kaka, Karl. Apan är ful. Vi ska se bio. Kaka är gott. Kaffe är gott. Banan är gott. Mat är gott. Vi ska bada. Många, Stina, åtta, fyra, goddag, adjö. Vi ska äta pannkaka idag. Pannkaka är gott. Karl syr en boll. Bollen är vacker. Tant ska bada idag. Kälke, kära, köpa, sked, sju, sjuk, nio, tio. Vi ska inte bada idag. Svampen är vårt. Lappen är torr. Vi såg bio igår. Bio är roligt. Vi ska äta korv idag. Korv är gott. Jag ska få fem öre idag. Jag ska sy en påse. Vi åt pannkaka igår. Vi ska inte sy idag. Det är lov. Var så god, Sonja, två, tre, sex, Axel, Svea. Får jag gå ut? Får jag en ny svamp? (bok, penna o. s. v.). Jag kan tala. Vi ska tala. Tala är roligt. Jag kan sy (rita, gå). Maj gråter. Jag har en penna (tavla, bok, svamp o. s. v.). Stina får en ny tavla. Vi fick kaffe igår. Vi ska äta bullar idag. Elva, tolv, Kurt, Karl-Erik, Siri. Vi ska äta ägg i påsk. Sonja ska åka hem i påsk. Jag ska inte åka hem i påsk. Vi har lov 7 dar. Karl-Erik kan åka cykel. Vi gick till skogen igår. Det var roligt i påsk. Det är rast. Stå upp! Gå ut! Sitt! Kom! Vi ska rita idag. Birgit snäll, elak, mamma är snäll, pappa är snäll. Vad heter du? Jag heter —. Vad är det? Det är en griffel (käpp, dörr, gosse, flicka, katt, häst o. s. v.). Vad gör du? Jag talar (läser, sitter, skriver, räknar, springer, leker, syr o. s. v.). Alice syr en duk. Tant har

en schal. Det regnar. Solen skiner. Vad gör gossen (flickan, hästen o. s. v.)? Vit, röd, blå, gul, brun, grön, svart. Det är bra. Birgit fick en låda. Hon är glad. Siri är sjuk. Hon ligger. Vi skriver brev till mamma och pappa. Jag ska åka hem. Jag ska tala hemma. Det är varmt (kallt).

Vid sidan av artikulationsundervisningen har språkundervisning bedrivits medelst skrift. Korta dagboksanteckningar ha förts, alltsedan barnen lärt sig skriva.

Räkning (Johanson 4 t:r): Addition och subtraktion inom talområdet 1—20, addition 1—30.

Ritning (Johanson 2 t:r): Friarmsövningar på svarta tavlan. Kolteckning.

Första klassen B.

Intagningsklass.

Lärare: I. Malmer, Sjölin.

Modersmålet (I. Malmer höstterminen 18 t:r, vårterminen 24 t:r):

Artikulation: samtliga språkljud inövade. Härvid har i regel utgått från hela ord, valda i första hand med hänsyn till de tekniska svårigheterna. Till en början förekom dock en del "lallövningar", såsom mamama, bababa, dadada. I undantagsfall ha övats enstaka ljud t. ex. k och r. Övande av meningslösa ljudförbindelser såsom paf, taf o. s. v. har ej förekommit. Så gott som uteslutande har arbetats med meningsfyllt material. Under året ha c:a 400 ord samt 20 korta satser inövats. Vid artikulationsundervisningen har framgått enligt följande plan: mamma, bada, vava (hund), vas, båt, våt, bä (får), nam (karameller), man, mat, sova, bo, banan, napp, mat, baka, bok, ont, fat, fot, bi, bio, vagga, gå, god dag, pappa, apa, falla, lat, kom, sitt, tack, fem, åtta, nio, tio, ram, kaffe, kaka, gott, kaffe är gott, kaka är gott, banan är gott, låda, bil, katt, ko, ved, fel, se, vante, måne, rita, äta, vi ska bada i dag, vi ska rita i dag, vi ska äta pannkaka i dag, pannkaka är gott, vi ska se bio i dag, kam, smäll, snäll, elak, vi ska få kaffe i dag, fy, sy, ja, nej, käpp, boll, Janne,

Svante, Ulla, Hugo, Erik, Greta, Margit, Lars-Erik, herr Malmer, lov, adjö, säng, sjal, sju, död, ledsen, glad, Hugos pappa är död, Hugo är ledsen, Lars-Eriks pappa ska komma i dag, Lars-Erik är glad, räkneorden ett—tio, läsa, vi ska läsa nu, blomma, det är lov i morgon, Lars-Erik ska resa hem i morgon, det är rätt, det är fel, det är bra, aj, det gör ont, ful, vacker, sjuk, frisk. — Under den tid läraren varit upptagen med individuell artikulationsundervisning, ha de övriga eleverna självständigt inövat en del *språk genom skrivmetod*. Under året har på detta sätt c:a 150 korta satser utöver de inartikulerade inlärls. En elev har ej kunnat lära sig skriva.

Räkning (I. Malmer 4 t:r): Addition och subtraktion inom talområdet 1—20. En elev har ej kunnat lära sig räkna.

Ritning (I. Malmer 2 t:r): Friarmsövningar på svarta tavlan samt kolteckning och färgläggning med färgkritor.

Tredje klassen A—B.

Lärare: S. Malmer, Ingvarsson.

Modersmålet (S. Malmer 24 t:r): Samtal över händelser i klassen och skolan för övrigt samt vad barnen haft att berätta om sina upplevelser hemma. Samtalen ha sammanfattats till dagboksanteckningar. C:a 140 sådana ha medhunnits. Ett 30-tal åskådningssamtal (i anslutning till verklighet eller bild) över personer, djur, föremål, sysselsättningar och företeelser, som kunnat intressera barnen. Vid dessa ha även några bilderböcker använts ("Lilla Lisa", "Dockans födelsedag", Elsa Beskow: "Sagan om den lilla gumman" och "Pelles nya kläder"). Brevskrivning.

Räkning (Ingvarsson 4 t:r): Addition, subtraktion och multiplikation med hela tal inom talområdet 1—400 med tillämpningsexempel enligt L. Malmhunds Lärkurs i räkning för dövstumskolan I t. o. m. ex. 535. Multiplikationstabellen har övats.

Ritning (S. Malmer 2 t:r): Teckning med kol och blyerts efter föremål och förebild i anslutning till modersmålsundervisningen.

Femte klassen A.

Lärare: *Sjölin, Ingvarsson, S. Malmer.*

Modersmålet (Sjölin 18 t:r): Åskådningssamtal ha hållits över följande ämnen: Sommarlovet, En utfärd, En bondgård, Katten, Trädgården om hösten, Ett besök i Lövshult, Skolhuset, Lek och arbete, Skolgården, Skolans omgivningar, En timme i skolan, När skolan börjar och slutar, Vad jag får lära i skolan, Marknaden, Hemma och i skolan, Skolans uppvärmning, Belysning, Ett biografbesök, Mårtenslovet, Krukväxter, Gardiner och draperier, Vardagsrum och tambur, Kök och skafferier, Matrum, Sängkammare, Julstök, Julbak, Jullovet, Besök hos landshövdingen, En promenad, Ansgar, Matservis och silver, Duka ett bord, Laga mat, Olika maträtter, Baka bröd, Baka kakor, Mala säd, Olika kvarnar, Kött, Fisk, Kryddor, Skåp, Städa, Sopor och avfall, Lin, Bomull, Ull, Vävnader, Hos sömmerskan, Hos skräddaren, Tvätta, mangla och stryka, Hos skomakaren, Skor och läder, Hos snickaren, Hos smeden, Vardagskläder, Söndagskläder.

Läsning av J. Johnssons Rulle samt Första läseboken av J. Ambrosius till sid. 105.

Skrivning av brev, 164 st. dagboksanteckningar m. m.

Räkning (Ingvarsson 4 t:r): De fyra enkla räkneseffterna med hela tal jämte tillämpningsexempel. L. Malmundhs Lärokurs i räkning för dövstumskolan II genomgången.

Kristendom (Sjölin 4 t:): Gamla testamentet efter Östberg-Johnssons Bibliska berättelser; i Bibliska berättelser av E. Lindholm och F. Lindskog ha sid. 1—28 och sid. 48—62 genomgåtts.

Naturkunnighet (Ingvarsson 2 t:r): Åskådningssamtal över valda naturföremål från växt- och djurriket. Samtalen ha införts i skrivhäftan och inlärts. Följande växter och djur ha behandlats: träden, krusbärsbusken, potatisväxten, moroten, rödbetan, äppleträdet, några vårblommor; räven, ekorren, katten, hunden, kon, fåret, hästen, svinet, björnen, vargen, haren, ankan, hönan, ormen, sandödlan, krokodilen, grodan, aborren, sillen, kålfjärilen, biet.

Ritning (S. Malmer 2 t:r): Penselteckning. Profiltäckning efter föremål. Färgläggning med vattenfärger. Minnesteckning.

Femte klassen B.

Lärare *Sandberg, Österlund, S. Malmer.*

Modersmålet (Sandberg 18 t:r): Åskådningssamtal ha hållits över följande ämnen: Skolan börjar, En utfärd, Trädgården om sommaren, Trädgården om hösten, Mala säd, Baka bröd, Sjöar, Vårblommor, Hästväder, Fröken v. Friensens begravning, Höstblommor, Skolhuset, Skolgården, Idrottsfest, Skolans omgivningar, Korna, Växjötrakten, Lek och arbete, En lektion i skolan, En dag i skolköket, Min katt, Hönsen, Marknadslovet, Ekorren, Sprita bönor, Vad jag får lära i skolan, Hemmet och skolan, Laga mat, Baka kakor, Fröken Thorborgs död, Ett biobesök, Mårtensfesten, Olika maträtter, Kött, Fisk, Kryddor, Sopor och avfall, Uppvärmning, Konstutställningen, Belysning, Hobbärgning, Krukväxter, En bostadsvåning, Möbler och husgeråd, Tavlor och tapeter, Gardiner och draperier, En vacker blomma i kruka, Matservis och silver, Linnevaror, Skåp, Hyllor och garderober, Tvätta och städa, Olika slags tyg, Oskar Olssons födelsedag, Hos sömmerskan, Hos skomakaren, Hos snickaren, Hos smeden, Gå och handla, Bomull och ull, Spinna garn, Väva tyg, Högtidsdagar, Söndagen, Vardagarna, Arbeten om våren, Årets indelning, Påsklovet, Våren, Skolan slutar. — Åskådningsmaterialet har behandlats såväl muntligt som skriftligt.

Läsning med muntlig och skriftlig innehållsbehandling av följande läsestycken: ur J. Ambrosius "Första läseboken": Vårt lilla hus, Mor mjölkar vår ko, Tuppen och hönan, Bella, Trädgården, Om kvällen, Baka, Gungan, I kapp med hunden, Det är kallt, Nips och Naps i skafferiet, Sommarfröjd, Gossarna ro på dammen, Trött av leken, Snögubben, Stortvätt, Plocka hallon, Torsten reser bort, Fågelnas julkalas, Gå ärenden, Hoppa i höet, Sagan om gossen, som inte ville gå i skolan, Solstrålarna, Sotaren, Sop-

pan, Tuppen och tovhönan, Gossen och räven, Tuppen, som inte lät narra sig, Stinas handelsbod, Lilla gossen blå, Mitt hem, Hästen, Var vänlig, Fågelboet på skorstenen, Räven och kråkan, Räven och skatan, Max, som lärde sig själv läsa, Den lille trädgårdsmästaren.

Dagboksanteckningar hava nedskrivits två å tre gånger i veckan och brev till hemmet varje månad.

Räkning (Österlund 4 t.r.): Repetition av svårare exempel på multiplikation och division inom talområdet 1—100 enligt L. Malmundhs Lärokurs i räkning för dövstumskolan I; addition, subtraktion och multiplikation inom högre talområde enligt del II av samma lärobok, (t. o. m. ex. 358), 1 lärjunge även något division (till ex. 500). Två av lärjungarna ha icke hunnit till multiplikation, en tredje har endast medhunnit några få av de benämnda exemplen.

Kristendom (Sandberg 4 t.r.): Ett urval berättelser ur nya testamentet över Jesu barndom, ungdom och offentliga verksamhet efter J. Blomkvists Bibliska historia för dövstumskolan. De svagast begåvade hava använt Östberg-Johnssons Bibliska berättelser för dövstumskolans lägre klasser.

Naturkunnighet (Sandberg 2 t.r.): Trädgårdens gagnväxter, Åkerns gagnväxter, Våra husdjur, Ogräs i trädgården och på åker, Skogens växter, Ängens växter efter "Naturen 3" av Hj. Berg-And. Linden och L. G. Sjöholm.

Ritning (S. Malmer 2 t.r.): Samma kurser och övningar som i A-avdelningen.

Sjunde klassen A-B.

Lärare: *Ingvarsson, Österlund, Sandberg, S. Malmer.*

Modersmålet (Ingvarsson 14 t.r.): 100 st. samtals- och dagboksövningar över lärjungarnas aktuella upplevelser inom och utom skolan. Samtalen ha uppskrivits på svarta tavlan, genomlästs i kör och enskilt, inskrivits i dagbokshäften, överlästs och reproducerats muntligt eller skriftligt, varvid den språkliga framställningen korrigerats till riktiga tempusformer.

Åskådningssamtal ha hållits över följande ämnen: Sommarlovet, Lantbrukaren, Fabriksarbetaren, Läraren, Sjömannen, Snickaren, Bagaren och bageriet, Skomakaren och hans verkstad, Smeden, Huru man mäter och väger varor, Vårt myntsystem, Hälsa på goda vänner, Huru man säger, då man träffar någon, Fråga efter vägen, Hotell och restauranger, Kaféer och konditorier, Nöjen och nöjeslokaler, Stenhus och trähus, Bibliotek, Privata och offentliga byggnader, Villabyggnader, Hyreskaserner, Trappor och hissar, Huvudingång och köksingång, Ringledningar, Brevlådor och namnskyttar, Portvakt, Hyresvärd och hyresgäst, Flyttning, Hyreskontrakt, Auktion, Veckotidningar och tidskrifter, Nyttan av att läsa, Några sjukdomsorsaker, Några barnsjukdomar, Söka läkare, Smitta och infektionssjukdomar, Lämpliga kläder och skor, Betydelsen av frisk luft, Kroppssyten, Sport och idrottsövningar, Kaffe och te, Tobak, öl och spritdrycker, Karameller och sötsaker, Termometern, Barometern, Väderleksrapporter, Timglas och solvisare, Klädmoder, Smycken, Varför har man trädgårdar, Parker och planteringar, Posten, Telefon och telegraf, Skriva telegram. — De skriftliga sammanfattningsarna av ovanstående samtalsövningar ha av lärjungarna inlärts.

Läsning: Andra läseboken av J. Ambrosius samt Rulle av J. Johnsson. I L. G. Sjöholms Läsebok i samtalsform ha lästs sid. 1—80; läsning av brev och tidningar.

Skrivning av dagboksanteckningar, brev, sammanfattningsarna av samtalsövningar, samt referat av läsestycken.

Språkliga övningar ha hållits i anslutning till följande stycken i E. Dalins Vårt modersmål: 42, 43, 48, 51, 53, 56, 60—66, 75, 81, 86—90, 93—97, 99, 100, 104, 105, 109, 112, 115, 117, 122, 124, 133, 137, 139, 142, 144.

Räkning (Ingvarsson 4 t.r.): Räkning efter L. Malmundhs lärokurs i räkning IV från och med ex. 363 till slut; övningar i mätning och vägning, sorträkning.

Kristendom (Österlund 4 t.r.): I J. Blomkvists Biblisk historia för dövstumskolan hava följande berättelser genomgåts:

i Gamla testamentet n:r 1—10, 12—31, 33, 35: 3, 36, 38: 3, 39, 40: 1, 41—45, 48, 49, 51, 52: 1 och 2, 53—57: 1 och 2, 59, 60: 1; i Nya testamentet n:r 1—13, 15—21, 23—25, 27—41, 43—54, 57—59, 61 och ett sammandrag av 62. Dock ha av den streckade kursen i Nya testamentet följande berättelser endast lästs och förklarats: n:r 5, 11, 15: 2, 24, 28, 37 och 48. Vad den ostreckade kursen beträffar, har det till en stor del varit repetition av föregående läsårets kurs.

Naturkunnighet (Sandberg 4 t:r under höstterm.): Ur Berg och Lindén "Naturen 3" för folkskolan har lästs Berg- och jordarter, Lösa jordlager och fasta berg, Mineral, De viktigaste jordarterna, Åkerjorden; Valda fysiska och kemiska företeelser, såsom Kroppars sammanhangstillstånd, Slamning, Lösning, Kroppars tyngd, Tyngdkraft, Vattnets tryck, Luftens tryck, Värme, Värmekällor, Värmets verkan på kroppars rymd, Termometern, Värmets ledning, Värmets strålning, Strömmar i vattnet och i luften, Smältning, Stelning och frysning, Avdunstning, Kokning och förtätning, Vattnets kretslopp; Ljudet: Huru ljud uppkommer, Huru ljud fortleddes, Ljudets hastighet, Ljudets återkastning; Ljuset: Självlysande- och genomskinliga kroppar, Ljusets rörelse, Ljusets återkastning, Ljusets brytning, Linser, Ljusets sönderdelning; Förbränning: Luftens beståndsdelar, Kolsyra, Vattnets beståndsdelar, Huru ett ljus brinner, Bränsle och lysämnen; Järnet och dess framställning. Lärokursen har koncentrerats till höstterminen.

Geografi (Sandberg 4 t:r under vårterm.): Efter M. P. Madzéns Geografi för döfstumskolan: Norrland samt repetition av Sveriges geografi; ur Europas geografi: Norge, Danmark, Island, Brittiska riket, Finland, Baltiska småstaterna, Ryssland, Polen, Ukraina, Rumänien, Balkanhalvön, Ungern, Österrike, Tjeckoslovakien och Tyskland. Lärokursen har koncentrerats till vårterminen.

Svensk historia (Österlund 2 t:r): I Lärobok i Sveriges historia för döfstumskolan av Johan Bergqvist och Carl Linnér

har det viktigaste rörande forntiden, medeltiden och reformationstiden genomgåts.

Ritning (S. Malmer 2 t:r): Perspektivteckning efter föremål, färgläggning med vattenfärger och skuggning, för flickorna därjämte mönsterritning.

B. Skriv-tecken-avdelningen.

Första klassen.

Lärare: von Friesen, Österlund, Sjölin, Ingvarsson.

Modersmålet (von Friesen t. o. m. den 16/9 18 t:r, Österlund under höstterminen sedan den 17/9 16 t:r, under vårterminen 20 t:r, Ingvarsson under höstterminen 1 och under vårterminen 2 t:r, Sjölin 2 t:r): Diverse rörelser och lekar avseende att väcka barnens uppmärksamhet och öva deras efterhärmningsförmåga, såsom byggande med klot-sar, placering av bilder på bilderark, betraktande av planscher under jämförande med verkligheten o. d.; skrivning av staplar, enstaka bokstäver och slutligen kortare ord samt inlärande av ordens betydelser, dels efter föremål i skolan, dels efter Kyhlbergs bilderark, ävenså namnen på klassens lärjungar och skolans lärare. Antalet inlärd ord växlar för de olika lärjungarna mellan 40 och 80. Samtal med tillhjälp av åhörord om vad som sker i skolans olika lokaler och på skolgården samt (enligt planscher) på en lantgård, m. m.

Räkning (von Friesen t. o. m. den 16/9 4 t:r, Sjölin 4 t:r): Talbegreppen 1—5 ha inövats, och siffrorna ha skrivits samt kombinerats med begreppen genom åskådning.

Ritning (Sjölin vårterminen 2 t:r): Kolteckning samt färgläggning med färgkritor.

Tredje klassen.

Lärare: von Friesen, Österlund, Sjölin, Ingvarsson, Sandberg.

Modersmålet (von Friesen t. o. m. den 16/9 24 t:r, Österlund under höstterminen sedan den 17/9 16 t:r, under vårter-

minen 2 t:r, Sandberg 2 t:r, Ingvarsson under höstterminen 1 t:e, under vårterminen 2 t:r): De flesta orden till bilderna på Hagströms bilderark ha dels repeterats, dels nyinlärts; de 9 första språkformerna i A. J. Hagströms Lärokurs i modersmålet för dövstumma; mesta tiden har emellertid ägnats åt skrivande och inlärande av först mycket korta, sedan längre dagboksanteckningar ävensom samtal över plancher, föremål och aktuella händelser (sammanlagt ungefär 200 skrivbokssidor).

Räkning (von Friesen t. o. m. den 16/9 4 t:r, därefter Sjölin 4 t:r): Obenämnda och benämnda exempel i L. Malmlundhs Lärokurs i räkning för dövstumskolan I, ex. 1—154, ha genomgått.

Ritning (Sjölin 2 t:r): Kolteckning samt färgläggning med färgkritor.

Barnbiblioteket.

Ett barnbibliotek har under året upprättats och tagits flitigt i bruk av de större lärjungarna. Boksamlingen, som ständigt tillökas genom nyinköp och gåvor, är inrymd i ett läs- och skrivrum med för barnen tillgängliga tidningar. Av f. d. dövstumsläraren A. Norlin har biblioteket fått mottaga en del böcker och tidskrifter. Vården av detsamma handhaves av läraren I. Malmer.

Bildförevisning.

Under läsåret har sista lektionstimmen en dag i veckan anslagits åt förevisande av ljusbilder. Samtliga lärjungar och lärare ha varit närvarande, och lärarna ha i tur haft hand om programmet. Till bilderna ha skrivits kortare texter, som projicierats på duken i anslutning till bilderna. Programmen ha innehållit en mera allvarlig avdelning och en av munttrare slag, och de ha tilldragit sig lärjungarnas synnerliga intresse.

Under året har visats ett antal bildserier med geografiska och kulturhistoriska bilder från skilda delar av världen, varibland följande: Skåne, Blekinge, Öland, Gotland, Östergötland, Södermanland, Dalarna, Lappland, Norrland, Norge 2

serier, Danmark, Finland, De Baltiska staterna, Tyskland, Afrika 2 serier, Främre Asien, Indien 2 serier, Förenta staterna, Sydamerika, Australien, Kina och Japan. Därtill kommer ett antal serier med barnbilder av skilda slag.

Praktiskt arbete.

I Kindergartenrummet ha följande arbeten utförts: ett 50-tal syrbeten på kartong, ett 50-tal arbeten i flätning, ett 40-tal pinnarbeten, pappersvikning och -klippning, modelleringsarbeten i plastilin och lera, julgranskorgar, 18 servetteringar av bast, 17 bastkorgar, 14 portmonnäer av bast, 10 dockor, 26 korgar av rotting, 24 bollar, 15 dukar med korsstyg, 2 kläddlinor, ett antal kulpåsar. — Arbetsövningarna ha lett av lärarinnan A. Johanson.

I skolans verkstäder hava följande arbeten blivit utförda:

I pedagogisk snickerislöjd ha förfärdigats följande föremål: 1 planteringspinne, 1 trapezstäng, 1 bollträ, 2 signalflaggkäppar, 2 hammarskaft, 2 nyckel etiketter, 2 linjaler, 1 rockhängare, 1 skärbräde, 1 halvmetermått, 1 vispspade, 1 äggställ, 1 kryddhylla, 1 blomkruksställ, 1 pall, 1 armstrykbräde, 2 pappersknivar och 2 ritvinklar.

I snickeri ha följande arbeten utförts: 2 väggtaflor till kindergartenrummet, 25 modelleringspinnar, 1 väggtafla till barnens lekrum, 3 arbetsbord och 2 klädhängare till skräddareverkstaden, 1 klädhängare till sjukvården, 3 d.o till badrummet, 2 dörrar till maskinistens bostad, 2 dörrfyllningar till bostadsrum, 3 hyllor till materialförrådet, 2 hyllor till en garderob, 1 pall till vävsalen, 1 favelram, 1 skaft till brödkavel, 5 skärbräden, 3 skurbräden, 1 klosett, 2 större materialskåp till naturkunnighetsrummet, 2 skohyllor till barnens garderob, 1 rullbord till stora matsalen, 1 skåp till skomakareverkstaden, 1 linneskåp till vävsalen, 2 kvastskaft, 4 kilar till gymnastiksalen. Denna arbetsavdelning har därjämte uppfört och inrett 2 borstrum å skolans vindar.

I skräddareverkstaden ha förfärdigats följande klädesplagg: vinterkläder: 28 par byxor; sommarkläder: 24 rockar,

8 västar och 24 par byxor. Dessutom ha diverse lagningsarbeten av gossarnes kläder ägt rum.

I *skomakareverkstaden* ha utförts diverse lagningar av lärjungarnas skodon.

I *arbetssalarna för kvinnlig slöjd* ha följande arbeten blivit utförda:

Stickning: 4 par strumpor, 23 par vantar, 6 vintermössor, 24 dammhanddukar, 42 tavelorkare.

Virkning: 14 tvättbordsdukar, 4 grytlappar, 2 vintermössor.

Sömnad: 24 lintyg, 3 skjortor, 25 förkläden, 4 par byxor, 3 arbetsväskor, 1 dussin handdukar fällade och märkta.

Vävning: 16 meter förklädestyg, 17 meter klänningstyg, 10 meter näduksväv, 18 meter band. Lärjungarna ha dessutom deltagit i lagning av klädespersedlar.

En gosse, som icke med framgång kunnat sysselsättas med manlig slöjd, har övats i bandvävning och flätning av klädlinor.

I *arbetssalen för sömnad* ha följande arbeten utförts: 5½ dussin handdukar, 9 par gardiner, 5 sängbottnar, 11 vinterkappor, 11 sommarkappor, 27 vinterklänningar, 22 sommarklänningar, 21 underklänningar, 5 livstycken, 28 par byxor, 11 förkläden, 28 skjortor, 22 hakdukar, 10 hattar. Stickning av 93 par nya strumpor och 5 par vantar, 63 par strumpor ha vidstickats. Dessutom har lagning av barnens kläder och skolans linneförråd ägt rum.

Skolköksundervisning.

Under de fyra sista skolåren få flickorna, fördelade på 2 avdelningar, 2 dagar varannan vecka, deltaga i hushållsgöromål under ledning av skolans husmoder, varvid de övas i matlagning och servering, diskning, bakning, tvätt och rengöring m. m. Undervisningen i matlagning har under året omfattat följande:

För- och mellanrätter: Kåldolmar och potatis, fläskkarré, oxjårpe, kalvkyckling, biff à la Lindström, köttbullar, kalv-

färs, stekt fläsk och bruna bönor, stuvade skärbönor, morötter, vitkål, kokt skinka och rotmos, sillpudding, kabeljoppudding, korvkaka, kroppkakor, stekt strömming och potatis, pytt i panna, stekt kalvnjure, ansjovisbullar, sillsalad, kalvsylla, äggröra, omelett.

Soppor och efterrätter: Kålsoppa, ärtsoppa, falsk sköldpaddssoppa och pastejer, nyponsoppa, rabarbersoppa, fruktsoppa, klappkräm, saftkräm, äppelris, äppelkaka, drottningäpple och vaniljsås, majsenakräm och saftsås, äppelmos, jästpulvermunkar, struvor, plättar, kronans kaka.

Bakning av rågbröd, vetebröd, wienerbröd, väfflor samt olika sorter småbröd.

Beredning av korv.

Saltnig av fläsk och skärbönor.

Inläggning av ägg.

Skolträdgården.

Trädgårdsskötsel (Sandberg 2 t:r i veckan under höst och vår):

Teoretisk och praktisk undervisning har meddelats i femte och sjunde klasserna för att bibringa eleverna behövliga kunskaper för skötande av en egnahemsträdgård. Under hösten hava eleverna fått lära sig känna igen och benämna olika slags odlade höstblommor, upptagning av grönsaker, insamling av frön, höstgrävning samt inplantering av blommor i kruka och plantering av blomsterlökarna m. m. Under våren har undervisning meddelats i trädgårdens gödsling och luckring, sådd av olika slags frön, uppdragning av plantor i bänk och plantornas utplantering å friland samt namn å vårblommor. Skolträdgården har i vår utökats med en trädskola i avsikt att framdeles lära barnen vildstammars förädling.

Hälsotillståndet.

Härom meddelar skolans läkare D:r Y. Tegner följande:

I likhet med föregående år ha alla barnen undergått fullständig läkarundersökning i början av terminen.

Hälsotillståndet har varit någorlunda gott, om man bortser från en liten epidemi av vattenkoppor i början av höstterminen. Det var som vanligt ett av barnen, som medfört smittan från sitt hem, där vattenkoppor förekommit. Alla fallen av vattenkoppor voro emellertid lindriga.

Några svårare sjukdomsfall ha ej inträffat under läsåret och intet dödsfall. Ett barn har opererats för adenoida vegetationer och förstorade svalgmandlar. Fem barn ha erhållit kvartsljusbehandling.

De olika sjukdomarna, som förekommit och deras fördelning på de olika månaderna under läsåret framgå av nedanstående tabell.

Sjukdom	1929					1930					Summa sjukdomsfall
	Augusti	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Mars	April	Maj	
Vattenkoppor.....	2	15	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Utslag av obestämd art.....	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Öroninflammation.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Halsfluss.....	—	8	3	1	—	1	1	2	1	—	17
Lufttröskatarr.....	—	—	—	2	—	3	1	2	1	—	10
Kikhosta.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Diarré.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	3	23	5	3	—	6	2	5	2	1	50

Yelverton Tegner.

Tandvården.

Enligt av skolans tandläkare lämnad redogörelse ha under läsåret 48 lärjungar erhållit behandling, varvid följande arbeten utförts: 96 amalgamfyllningar, 20 silikatfyllningar, 7 rotfyllningar, 1 amalgamkrona, 4 temporära fyllningar, 15 extraktioner av permanenta tänder, 42 extraktioner av mjölk-tänder samt diverse tandstensskrapningar. Tandvården utövas av tandläkare B. Hultkrantz, Växjö.

Lärjungarnas uppförande och flit.

Lärjungarna ha i allmänhet gjort sig förtjänta av synnerligen goda vitsord i *flit* och *uppförande*.

Premier för flit och gott uppförande ha tilldelats följande lärjungar:

Astrid Karlsson	10 kronor
Georg Nilsson	10 "
Greta Kling	10 "
Ingrid Palm	10 "
Sonja Karlsson	10 "
Alice Svensson	5 "
Siri Ahlander	5 "
Erik Alfredsson	5 "
Agnes Karlsson	5 "
Maja Åhsberg	5 "
John Karlsson	5 "
Anna-Lisa Kristensson	5 "
Sonja Andersson	5 "
Rosa Wäinölä	5 "
Lars-Erik Petrusson	5 "

Premier för flit och framsteg i slöjd, handarbete, huslig ekonomi och gymnastik hava utdelats till följande lärjungar:

Sonja Lingfors	5 kronor
Sture Erlandsson	5 "
Torsten Carlsson	5 "
Sonja Virén	5 "
Astrid Karlsson	5 "
Stina Fransson	5 "

Premier för flit och ordentlighet i trädgårdsskötsel hava utdelats till följande lärjungar:

Georg Nilsson	5 kronor
Sture Erlandsson	5 "

Undervisningsmateriellen.

Under året har undervisningsmateriellen utökats med några serier skioptikonbilder jämte ett antal planscher.

Lärarebiblioteket.

Lärarebiblioteket har tillökats med ett antal moderna arbeten rörande dövstummas undervisning samt allmän och tillämpad psykologi. Av utländska facktidsskrifter finnas Blätter für Taubstummenebildung, Revue Générale de l'enseignement des Sourds-Muets, Volta Review och The Teacher of the Deaf.

"Vår egen tidning", har utkommit och tilldragit sig lärjungarnas livliga intresse. Dess redigering och framställning har handhåfts av herr Malmer och skolans föreståndare. — Under läsåret ha för varje dag lämpliga bilder ur dagskrönikan uppklistrats på pappersblad, försetts med text och anslagits på tavlan, och barnen ha visat synnerligen stort intresse för dessa dagsnyheter. Bilderna ha sedermera inbundits, och dessa böcker ingå i barnbiblioteket.

Barnens nöjesfond.

Barnens nöjesfond uppgick den 31/12 1929 till kronor 454:—. Fonden, vars avkastning är avsedd att användas till konstlade nöjen för dövstumskolans lärjungar, förvaltas av lärarekollegiet. Bidrag till densamma mottagas med tacksamhet.

Besök vid skolan m. m.

Den 17 och 18 okt. inspekterades skolan av undervisningsrådet W. Björck, Stockholm. Skolan har vidare fått mottaga besök av dövstumsläraren E. Lundberg, Lund, den 19 aug., av lärarinnan vid Förskolan för dövstamma i Göteborg, fröken Abrahamsson, den 22 och 23 aug. och av landshövdingen Dr H. Rydh-Munck af Rosenschöld, den 14 dec. Den 28 maj hade skolan besök av avgångsklasserna vid Folkskoleseminariet i Växjö.

Vid flera tillfällen under läsåret har lärarekollegiet varit samlat, varvid förekommit föredrag och diskussioner över pedagogiska frågor. Föredrag ha hållits av skolans föreståndare över Intelligensdefekter och språkrubbningar hos skolbarn samt Riktlinjer för läroplan i dövstumskolan, av läraren I. Malmer över Artikulationsundervisningen, av lärarinnan E. Sjölin över Räkneundervisningen i dövstumskolan samt av lärarinnan A. Johansson över Ritningsundervisningen i dövstumskolan.

Nöjen.

Den 16 jan. var skolan inbjuden av landshövdingen Dr. H. Rydh-Munck af Rosenschöld till fest å Residenset. Av de Blindas dags kommitté i Växjö och av övriga vänner till skolan ha lärjungarna vid flera tillfällen bjudits på kaffe och gotter.

Under detta liksom under föregående år ha skolans lärjungar genom major C. Myrin vid flera tillfällen inbjudits till biografföreläsningar.

För den så visade vänligheten mot skolans lärjungar anholder jag att få framföra skolans tacksamhet.

Arsexamen och terminsavslutning äger rum onsdagen den 4 juni.

Nästa läsår tager sin början fredagen den 15 augusti, och hava lärjungarna att dagen förut inställa sig vid skolan.

Dövstumskolan, Växjö, den 3 juni 1930.

IVAR M. INGVARSSON.

Redogörelse

för döfstumprästens i II döfstumskoldistriktet verksamhet
under tiden 1 juli 1929—30 juni 1930.

De döfstummas antal utgör 703 personer över 18 år. Förteckningen har under årets lopp korrigerats och kompletterats efter uppgifter, infordrade från pastorsämbetena.

Gudstjänster.

Kallelse till gudstjänst har skett genom en tryckt reselista, som för varje halvår översänts i personligt brev till samtliga döfstumma. Dessutom utbeder jag mig städse hos vederbörande pastorsämbete pålysning från predikstol och i ortstidningar-
nas kyrkounderrättelser.

Tiden för gudstjänsterna har för det mesta varit årets sönd- och helgdagar, och då vanligen omedelbart efter högmässan för hörande.

För samlingsaftnar, inbjudningar till kyrkliga ungdoms-
kretsar, andaktsstunder hos döfstumma syskonskaror hava dock förlagts till söckendagar.

Lokal för gudstjänsten har sockenkyrkan eller försam-
lingshus fått vara. Där sådant av en eller annan orsak ej varit möjligt, har jag måst nöja mig med skolsal, kommunalrum el-
ler någon gång enskilt hem.

Fördelning av gudstjänsterna utöver de 4 landstingsområ-
dena har skett så rättvist som möjligt. Antalet döfstumma på
platsen ifråga har varit en avgörande faktor. Och städse har
det legat mig om hjärtat att samla så många åhörare som för-
hållandena medgivit.

Meddelelsemedlet vid gudstjänsterna har uteslutande varit
tecken- och åtbördsspråket.

Antalet gudstjänster har under redogörelseåret uppgått till 67, fördelade på 28 olika platser. 23 hava varit i samband med nattvardsgång.

Utöver reselistans gudstjänster tillkommer dessutom ett avsevärt antal andaktsstunder vid hembesök, samkväm och bjudningar. Kristliga föreningar, ungdomskretsar och enskilda personer, o. a. ihågkomma inte så sällan medsyskonen i "den tysta världen." Och då önskas och begäres dövtumpastorns medverkan.

I berörda hänseende står jag alltför i stor tacksamhetsskuld för oförtruten kärlek till många av de småländska prästhemmen, till Jönköpings kyrkliga ungdomskrets, till Växjö K. F. U. K. samt flera andra.

Följande förteckning utvisar, varest gudstjänsterna hållits och huru många på varje plats.

Algutsboda	2	Mönsterås	2
Alvesta	2	Mörlunda	1
Blomstermåla	2	Nässjö	4
Borgholm	2	Oskarshamn	1
Burseryd	1	Ryssby	4
Ekeberga	1	Stenbrohult	1
Eksjö	2	Tofteryd	2
Femsjö	1	Tranås	2
Ingatorp	1	Vetlanda	4
Jönköping	6	Vimmerby	1
Kalmar	2	Värnamo	3
Linneryd	1	Västervik	2
Ljungby	3	Växjö	7
Markaryd	3	Älmhult	4

Besökareantalet vid reselistans gudstjänster har utgjort 877, därav 305 vid de utlysta nattvardsgångarna. Av dessa sistnämnda hava 253 gått fram till Herrens bord.

Kasuella förrättningar.

Av kasuella förrättningar är att omförmåla en vigsel och tvenne begravingar.

Samkväm med de dövtumma.

Regelbundet efter varje gudstjänst samlas dövtumprästen och hans tysta vänner på någon lämplig plats till mera förtroligt och alldagligt samtal.

Dessa samkväm äga en ganska stor själavärdande betydelse. Man kommer de dövtumma mera nära, får del av deras glädje- och sorgeämnena, kan dela ut både ett förmannigens och ett uppmuntringens ord samt för övrigt lämna råd och bistånd i en mångfald olika angelägenheter.

Ofta förbindas samkvämen med föreläsning.

Hembesök.

Besöken i de dövtummas hem äro både många och kära. Jag får komma såväl ombedd som oombedd; ombedd till någon gammal sjukling, som önskat tröst i Herrens nattvard, eller till en och annan, som tryckes av något bland detta livets olikartade bekymmer, oombedd till mången fattig, skygg, orkeslös och försummad stackare, som ej vågat eller kunnat vandra upp till Herrens hus.

På hospital, lasarett och sanatorium har jag gjort flercaldiga besök.

I ganska stor utsträckning hava vid besöken goda och lämpliga böcker utdelats.

Sedligt och religiöst tillstånd.

Stort sett göra de dövtumma sig kända för nykterhet och redlighet i handel ochandel. Såsom arbetare och tjänare äro de flitiga, plikttrogna och pålitliga.

Husandakt övas flitigt i deras hem. Och till gudstjänst komma de villigt, ofta underkastande sig lång och mödosam vandring eller pekuniära utgifter för att tillsamman med sina ödeskamrater fröjda sig vid tempeltjänsten.

Den allmänna arbetslösheten få även de dövtumma kännas vid, kanske svårare än andra. Och platsanskaffning vållar mig alltjämt stora bekymmer.

Till avhjälpande av fattigdom och nöd har jag fått bidrag från flera håll. Den i julas utsända vädjan inbringade en 400

kronor, och "Donationen till förmån för behövande dövstumma inom Kronobergs län" har varit till ovärderlig nytta och glädje". "Växjö stifts hembygdskalender" har även under gånget år förnyat sin storartade gåva på 300 kronor. Slutligen har De Blindas Förening alltjämt sina blinda-dövstumma skyddslingar i gott minne. För alla så erhållna kärleksgåvor framgår jag även här i denna redogörelse *ett varmt och uppriktigt tack*. De hava, dessa gåvor, satt mig i stånd att bringa glädje och ljus i mångt fattigt hem.

Praktisk hjälp.

På livets alla områden behöva de dövstumma råd och bistånd. Till sin präst vända de sig därför ofta, ty de känna, att han är deras förstående vän och villige stödare. Allt mer och mer outhärlig synes han bli för sina i livets krävande strid så ofta bortkomna och hjälplösa vänner. Brevväxlingen har samma stora utsträckning som förut. Och de muntliga förfrågningarna äro många och skiftande.

Upprepade gånger har jag fått stå till tjänst vid anskaffande av arbetsmaterial och försäljning av färdiggjorda alster. Inlagande av dövstumma på vårdanstalt och sjukhem har jag ombesörjt och även nödgats ingripa för ernående av bättre förhållanden för interner. Inför doktor har jag då och då kallats att tjänstgöra som tolk. Mitt bistånd har begärts och givits vid biläggande av tvister och ävägabringande av skilsmässa i äktenskap. Vid uppsättande av olika slags ansökningar har jag lämnat hjälp, såsom beträffande län och understöd, erhållande av pension, inlagor till Konungens Befallningshavande, förmedling av riksdagsmotion i understödsärende o. d. Jag har förrättat bouppteckning, ombesörjt lagfart, ävägabragt tomteköp, närvarit vid arvsskiften, skyddat intressen vid framdragning av landsväg, skrivit deklarationer, utverkat restitution av erlagda avgifter m. m.

I föreläsningsverksamheten har jag deltagit såsom föreläsare. Jag tjänstgör som ordförande i dövstumförening, som barnavårdsman, som förvaltare av till dövstumma överlämnade gåvomedel o. s. v.

Till sist måste jag uttrycka min egen och mångas synnerliga glädje över, att frågan om ett hem för åldriga dövstumma nu äntligen synes närma sig en lösning. "Sällskapet för kristlig kärleksverksamhet i Jönköpings län" har till sitt redan storartade arbete lagt även den uppgiften att upprätta ett vårdhem för dövstumma. Kan nu blott den ekonomiska faktorn lösas, vartill stora utsikter finnas, så torde ett av många efterlängtat hem under nästa års sommar stå färdigt att mottaga sina skyddslingar.

Växjö den 30 juni 1930.

G. Bratt.

Dövstumpräst.

Redogörelse

för föreläsungsverksamheten bland Andra distriktets
dövstumma under tiden 1 juli 1929—
30 juni 1930.

Verksamheten har bedrivits efter stadgade föreskrifter och enligt samma plan som tillförne. Dess mål har varit en fortsatt utbildning av de dövstumma i sedligt och intellektuellt hänseende.

I statsunderstöd har den fått åtnjuta ett bidrag på 500 kronor. Från landstingsmedel och tillgängliga donationsrätter har den andra motsvarande summan erhållits.

Verksamhetens styrelse har varit densamma som skoldistriktets. F. d. Rektor Fridén har efter K. B:s förordnande tjänstgjort som dess lokale inspektör, och pastor G. Bratt har av styrelsen varit utsedd till föreståndare.

Såsom föreläsare hava följande, av styrelsen godkände föreläsare stått till tjänst: rektor S. Ingvarsson, Växjö, f. d. rektor S. Fridén, Växjö, pastor G. Bratt, Växjö, dövstumslärare A. Österlund, Växjö, magister O. Carlström, Skara, redaktör G. Fondelius, Stockholm, herr Alfr. P. Persson, Uppsala, dövstumslärare A. Norlin, Växjö, och dövstumslärare H. Zommarin, Örebro.

Under redogörelseåret hava hållits 19 föreläsningar:

4 uti Växjö,	1 uti Mönsterås,
3 " Jönköping,	1 " Nässjö,
2 " Älmhult,	1 " Tranås,
1 " Asa,	1 " Värnamo,
1 " Blomstermåla,	1 " Vellinga och
1 " Borgholm,	1 " Västervik.
1 " Eksjö,	

Vid dessa föreläsningar hava följande ämnen behandlats:

Ansgar,
Carl XV,
Drottning Victoria,
Finn Malmgren,
Gammal-Svenskbyborna,
Vad vi fått och hur vi bevara det,
Det svenska dövstumväsendet,
Vårt samliv med djuren,
När människorna lärde sig skriva,
Livet på Söderhavsoarna,
Negerslaveriet, och
Hjältar bland vildar.

Där föreläsningarnas natur så medgivit, hava de belysts med skioptikonbilder och praktiska experiment.

De hava varit besökta av 473 dövstumma personer, en märkbar ökning sedan föregående år och med en medelsiffra av 25 åhörare.

Ingen avgift har behövt erläggas av de dövstumma. Endast då herrar Fondelius och Persson kallats som föreläsare, hava de kallande själva måst vidkännas omkostnaderna för deras resor utanför distriktet. Anskaffning av lokal, dennas uppvärmning och belysning hava ävenledes i regel de dövstumma fått ombesörja, men, så vitt mig är bekant, har i intet fall någon ersättning härför avfordrats dem.

På varje plats, där föreläsning givits, har funnits en av de dövstumma själva utsedd person, vilken förmedlat kungörandet av föredraget, ombesörjt anskaffning av lokal o. s. v.

Verksamheten har omfattats med stegrat och varmt intresse. Och då den är till icke ringa glädje samt för övrigt har en gagnelig mission att fylla, torde fortsatt pekuniärt understöd vara väl motiverat.

Växjö den 30 juni 1930.

G. Bratt.

Föreståndare för föreläsungsverksamheten bland
Andra distriktets dövstumma.

Vid dessa föreläsningar hade följande sinnen behandlats:

- 1. Syn
- 2. Hörsel
- 3. Röst
- 4. Beröring
- 5. Smak
- 6. Lukt
- 7. Smärta
- 8. Färg
- 9. Form
- 10. Storlek
- 11. Värme
- 12. Kyla
- 13. Fukt
- 14. Torrhet
- 15. Ljus
- 16. Mörker
- 17. Stilla
- 18. Rörande
- 19. Stilla
- 20. Rörande
- 21. Stilla
- 22. Rörande
- 23. Stilla
- 24. Rörande
- 25. Stilla
- 26. Rörande
- 27. Stilla
- 28. Rörande
- 29. Stilla
- 30. Rörande
- 31. Stilla
- 32. Rörande
- 33. Stilla
- 34. Rörande
- 35. Stilla
- 36. Rörande
- 37. Stilla
- 38. Rörande
- 39. Stilla
- 40. Rörande
- 41. Stilla
- 42. Rörande
- 43. Stilla
- 44. Rörande
- 45. Stilla
- 46. Rörande
- 47. Stilla
- 48. Rörande
- 49. Stilla
- 50. Rörande
- 51. Stilla
- 52. Rörande
- 53. Stilla
- 54. Rörande
- 55. Stilla
- 56. Rörande
- 57. Stilla
- 58. Rörande
- 59. Stilla
- 60. Rörande
- 61. Stilla
- 62. Rörande
- 63. Stilla
- 64. Rörande
- 65. Stilla
- 66. Rörande
- 67. Stilla
- 68. Rörande
- 69. Stilla
- 70. Rörande
- 71. Stilla
- 72. Rörande
- 73. Stilla
- 74. Rörande
- 75. Stilla
- 76. Rörande
- 77. Stilla
- 78. Rörande
- 79. Stilla
- 80. Rörande
- 81. Stilla
- 82. Rörande
- 83. Stilla
- 84. Rörande
- 85. Stilla
- 86. Rörande
- 87. Stilla
- 88. Rörande
- 89. Stilla
- 90. Rörande
- 91. Stilla
- 92. Rörande
- 93. Stilla
- 94. Rörande
- 95. Stilla
- 96. Rörande
- 97. Stilla
- 98. Rörande
- 99. Stilla
- 100. Rörande

Enligt dessa föreläsningar hade följande sinnen behandlats:

1. Syn

2. Hörsel

3. Röst

4. Beröring

5. Smak

6. Lukt

7. Smärta

8. Färg

9. Form

10. Storlek

11. Värme

12. Kyla

13. Fukt

14. Torrhet

15. Ljus

16. Mörker

17. Stilla

18. Rörande

19. Stilla

20. Rörande

21. Stilla

22. Rörande

23. Stilla

24. Rörande

25. Stilla

26. Rörande

27. Stilla

28. Rörande

29. Stilla

30. Rörande

31. Stilla

32. Rörande

33. Stilla

34. Rörande

35. Stilla

36. Rörande

37. Stilla

38. Rörande

39. Stilla

40. Rörande

41. Stilla

42. Rörande

43. Stilla

44. Rörande

45. Stilla

46. Rörande

47. Stilla

48. Rörande

49. Stilla

50. Rörande

51. Stilla

52. Rörande

53. Stilla

54. Rörande

55. Stilla

56. Rörande

57. Stilla

58. Rörande

59. Stilla

60. Rörande

61. Stilla

62. Rörande

63. Stilla

64. Rörande

65. Stilla

66. Rörande

67. Stilla

68. Rörande

69. Stilla

70. Rörande

71. Stilla

72. Rörande

73. Stilla

74. Rörande

75. Stilla

76. Rörande

77. Stilla

78. Rörande

79. Stilla

80. Rörande

81. Stilla

82. Rörande

83. Stilla

84. Rörande

85. Stilla

86. Rörande

87. Stilla

88. Rörande

89. Stilla

90. Rörande

91. Stilla

92. Rörande

93. Stilla

94. Rörande

95. Stilla

96. Rörande

97. Stilla

98. Rörande

99. Stilla

100. Rörande

1	Stilla
2	Rörande
3	Stilla
4	Rörande
5	Stilla
6	Rörande
7	Stilla
8	Rörande
9	Stilla
10	Rörande
11	Stilla
12	Rörande
13	Stilla
14	Rörande
15	Stilla
16	Rörande
17	Stilla
18	Rörande
19	Stilla
20	Rörande
21	Stilla
22	Rörande
23	Stilla
24	Rörande
25	Stilla
26	Rörande
27	Stilla
28	Rörande
29	Stilla
30	Rörande
31	Stilla
32	Rörande
33	Stilla
34	Rörande
35	Stilla
36	Rörande
37	Stilla
38	Rörande
39	Stilla
40	Rörande
41	Stilla
42	Rörande
43	Stilla
44	Rörande
45	Stilla
46	Rörande
47	Stilla
48	Rörande
49	Stilla
50	Rörande
51	Stilla
52	Rörande
53	Stilla
54	Rörande
55	Stilla
56	Rörande
57	Stilla
58	Rörande
59	Stilla
60	Rörande
61	Stilla
62	Rörande
63	Stilla
64	Rörande
65	Stilla
66	Rörande
67	Stilla
68	Rörande
69	Stilla
70	Rörande
71	Stilla
72	Rörande
73	Stilla
74	Rörande
75	Stilla
76	Rörande
77	Stilla
78	Rörande
79	Stilla
80	Rörande
81	Stilla
82	Rörande
83	Stilla
84	Rörande
85	Stilla
86	Rörande
87	Stilla
88	Rörande
89	Stilla
90	Rörande
91	Stilla
92	Rörande
93	Stilla
94	Rörande
95	Stilla
96	Rörande
97	Stilla
98	Rörande
99	Stilla
100	Rörande